

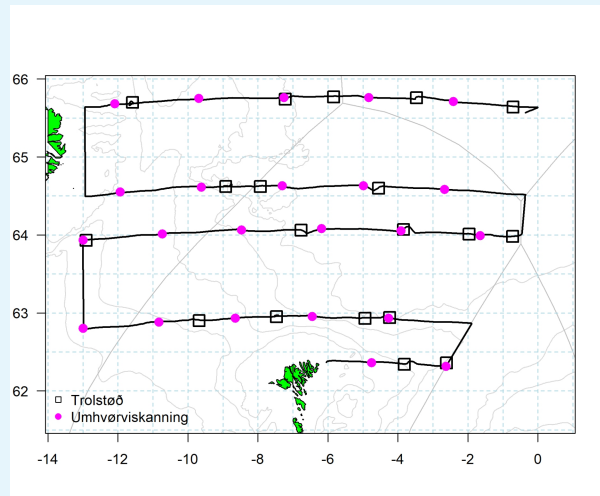
Sild og svartkjaftur norðanfyri

Jákup Sverri, túrur nr. 2216

Tíðarskeið: 28/4-10/5 2022

Ábyrgd: Eydna í Homrum

Endamál: Endamálið við túrinum var at kanna nøgdir og aldursamanseting av sild og svartkjafti í havøkinum norðan fyri Føroyar. Ekkókanningin er partur av felags kanningum av norðhavssild og svartkjafti, sum eru skipaðar undir "ICES Working Group of International Pelagic Surveys" (WGIPS), saman við skipum úr Noregi, Íslandi, Ruslandi og ES (Danmark).

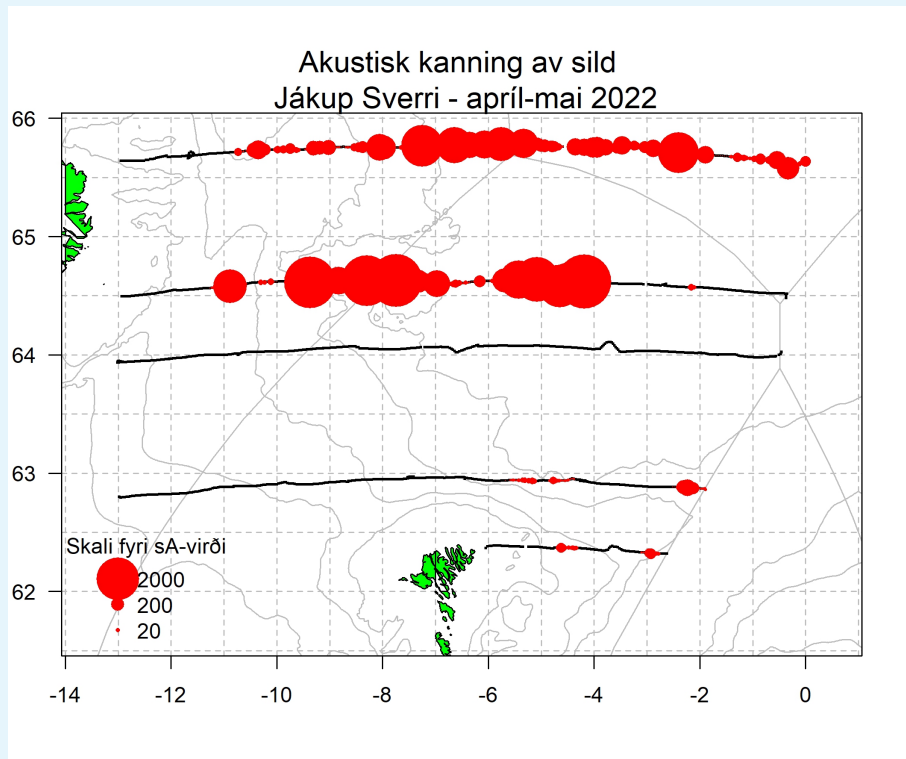

Samandráttur

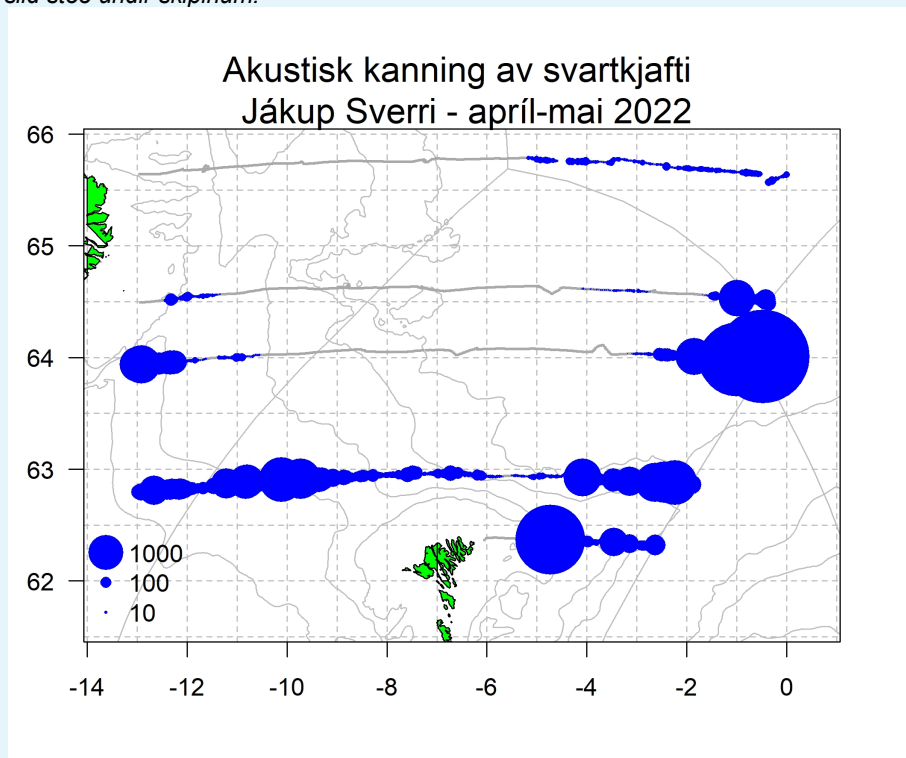
Kanningarnar vísu, at nøgdirnar av sild vóru væl minni enn í fjør í føroyska kanningarøkinum. Harafturímóti vóru nøgdirnar av svartkjafti væl størri. Hesar kanningar verða gjørdar saman við øðrum rannsóknarskipum, og av tí at kanningarøkini skifta nakað frá ári til árs, ber ikki til at meta um samlaðu nøgdirnar fyrr enn úrslitini frá øllum skipunum verða sett saman um hálvan juni. Útbreiðsluøkið hjá norðhavssild var norðari enn í fjør (Mynd 1) og sildin stóð øll sum hon var norðarlaga í kanningarøkinum. Svartkjaftur var sæddur í stórt sæð sama øki sum í fjør (Mynd 2) fram við hellingunum á Landgrunninum, og Íslandsrygginum og móti eystara markinum av kanningarøkinum.

Góð tekin vóru um tilgongd til bæði silda- og svartkjaftastovnin. Meira enn helvtin av aldursgreinaðu sildini var 6 ára gomul (Mynd 3), og hetta er stóri árgangurin, sum var gýttur í 2016, sum nú av røttum er komin vestur í hav at leita sær fœði. Meira enn helvtin av aldursgreinaða svartkjaftinum var 2 ára gamal og ein fjórðingur var árgamul (Mynd 4). Tískil eru nú greiðar ábendingar um, at árgangurin, sum var gýttur í 2020, er stóur. Eisini eru ábendingar um, at 2021 árgangurin er yvir miðal. Sera lítið var fingið av eldri svartkjafti.

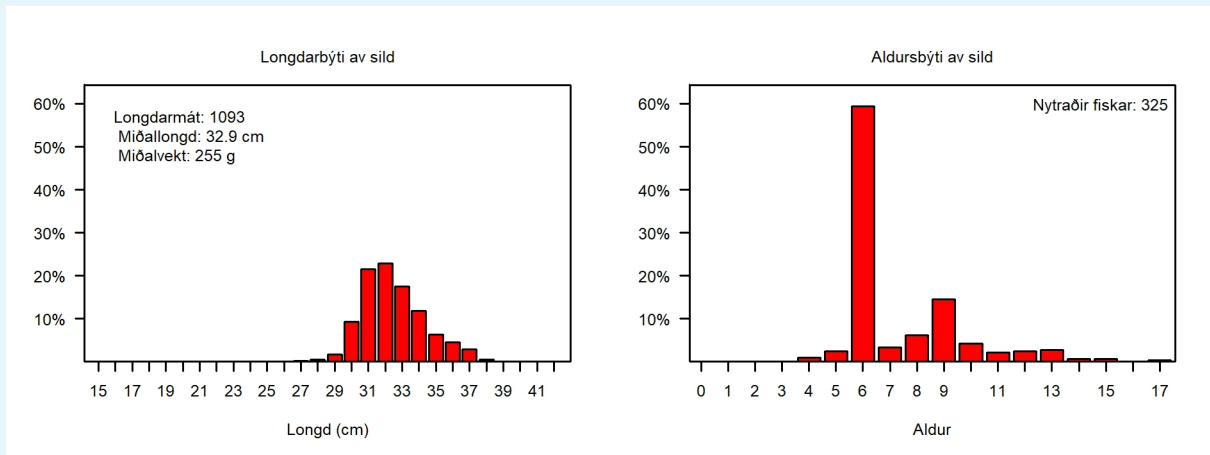
Á heimleiðini vóru umhvørviskanningar gjørdar á standardskurði N (Mynd 5), har m.a. salt-, hita- og æti-kanningar blivu gjørdar. Hesi tøl eru ikki viðgjørd enn.

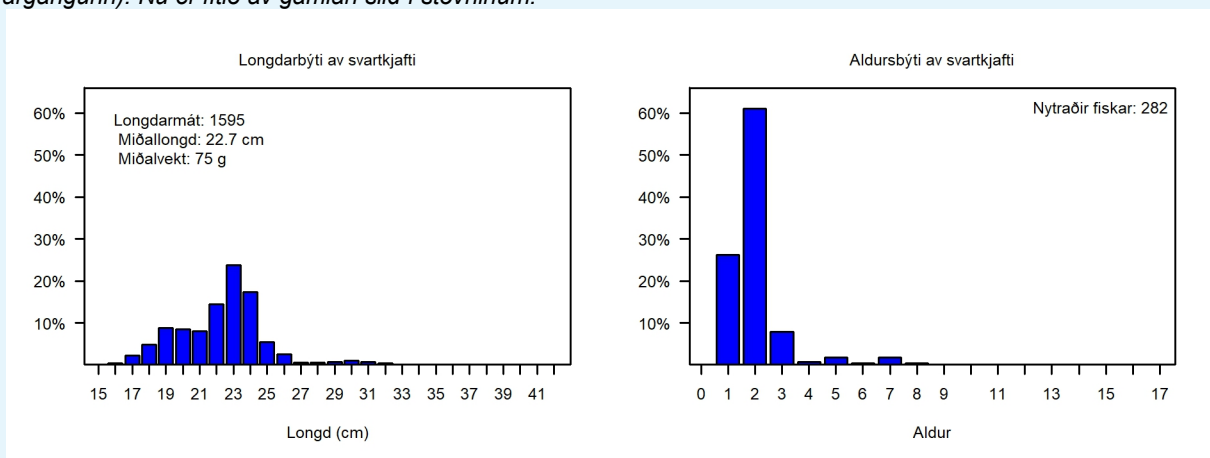
Mynd 1. Ekkóvirðir av norðhavssild (s_A mm/nm²) á kanningunum norðanfyri á túri 2216. Reyðir sirklar vísa, hvussu nógv sild stóð undir skipinum.

Mynd 2. Ekkóvirðir av svartkjafti (s_A mm/nm²) á kanningunum norðanfyri á túri 2216. Bláir sirklar vísa, hvussu nógvur svartkjaftur stóð undir skipinum.

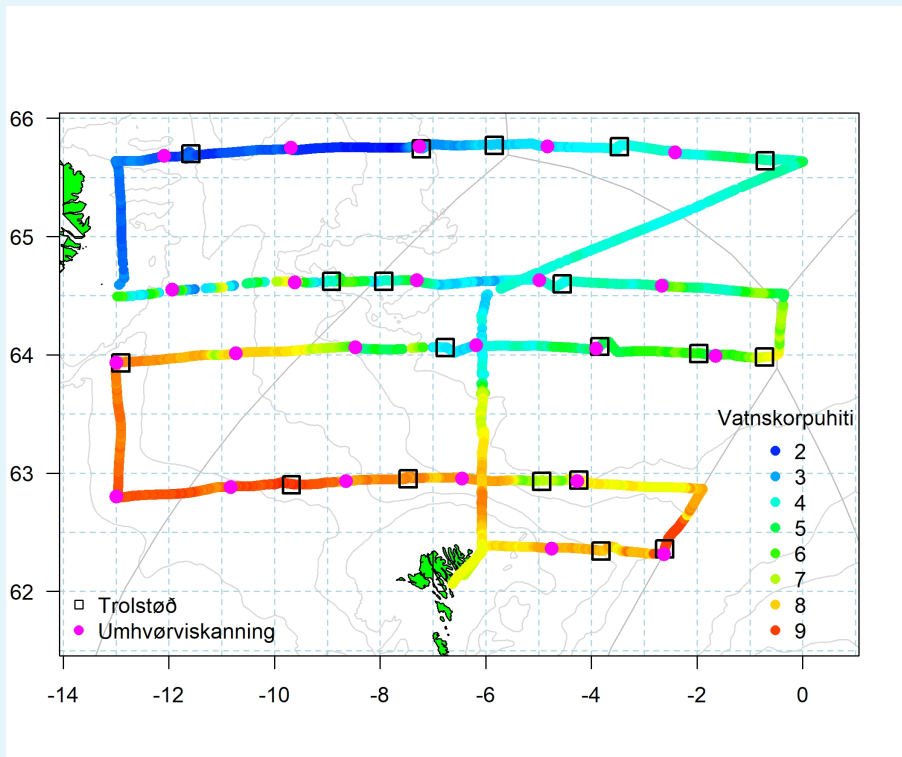
Mynd 3. Longdar- og aldursbýti av norðhavssild á túri 2216. Meira enn helvtin av aldursgreinaðu sildini var 6 ár (2016 árgangurin). Nú er lítið av gamlari sild í stovninum.

Mynd 4. Longdar- og aldursbýti av svartkjafti á túri 2216. Meira enn helvtin av aldursgreinaða svartkjaftinum var 2 ár (2020 árgangurin) og 25% var árgamal. Hinvegin var sera lítið av eldri svartkjafti.

Um túrin

Vit fóru av Havnini hósdagin 28. apríl, og farið varð beint á ætlaðu kósirnar (Mynd 5). Veðrið var sum heild gott, og allar kanningar vórðu gjørdar sum ætlað. Túrurin gekst eftir ætlan og sunnunátt 8. mai vóru sildakanningarnar lidnar.

Mynd 5. Siglingarleiðin hjá Jákup Sverra á silda- og svartkjaftatúrinum í apríl-mai 2022. Tilsamans 23 CTD-stöðir og 19 trolstöðir. Sigldir vorðu í alt umleið 2000 fjórðingar.

Prøvatøka

Veiðan varð viðgjörd sambært kanningarætlanini og Sýnishondbókini. Tal av longdarmátungum og aldursgreiningum av sild og svartkjafti síggjast á Mynd 3 og 4.

Reiðskapur

Flóttitrolíð MultPelt832 til trolkanningar - 45 mm meskavídd í posanum, 80 m breittar og Injector F15 Lemmar (6 m², 2000kg). Simrad EK80 ekkólodd á lorikjeli til at skráseta ekkóskriftina á leiðini. CTD-sonda við vatnfløskum og WP2-glúpur til umhvörviskanningar.

Viðmerkingar

Umframt vanligu lívfrøðiligu prøvatøkuna av sild, vorðu eisini tikin ílegusýni av 175 sildum til samanberandi kanningar við rannsóknarstovnararnar í grannalondunum. Í ár var makrelur bert fingin í einum háli syðst í kanningarøkinum, og tí eru úrslit fyri makrel ikki lýst í hesi frágreiðing.

Úrslitini frá hita-, salt- og djóraætismátungum verða viðgjörd í felags túrfrágreiðing, sum verður skrivað um hálvan juni, tá eisini vísitøl verða gjörd til stovnsmetingina av norðhavssild.

Fólk við frá Havstovuni

Eydna í Homrum (kanningarleiðari)

Ebba Mortensen, Poul Vestergaard og Gunn Hansen